

Regionstyrelsen

Policy och riktlinjer för bidragsgivning inom områdena folkhälsa, utbildning och kultur

Inledning

Nuvarande regelverk för bidragsgivning till organisationer och föreningar fastställdes av landstingsfullmäktige 2008-06-10, § 62. Regelverket har därefter varit föremål för viss förändring när det gäller bidrag inom kulturområdet.

Nuvarande regelverk i övrigt har tillämpats i sex år och över tid har det framkommit behov av att göra vissa förändringar.

Översyn

Förutom redaktionella ändringar innehåller föreliggande förslag följande förändringar

1. Tydlig uppdelning vad som är policy och riktlinjer. Policy fastställs av regionfullmäktige och riktlinjer kan fortsättningsvis ändras av regionstyrelse utan beslut i regionfullmäktige.
2. Bidragsområdena folkhälsa och funktionshinder slås samman till ett bidragsområde för att betona en jämlik hälsa och stimulera föreningar att arbeta för en god hälsa med utgångspunkt från de 11 folkhälsomålen.

Bidrag ger bidrag i form av organisations-, verksamhets- och projektbidrag vilket är en förändring inom folksoområdet som tidigare enbart hanterat projektansökningar.
3. Bidrag inom folkhälsoområdet omfattar även möjlighet till bidrag för studiedistrikts medverkan i folkhälsoarbetet. Dessa studietimmar blir inte bidragsberättigade ur ramen för studiedistrikt.
4. Handikappförbundets samarbetsorganisation (HSO) garanteras ett bidrag 20 prisbasbelopp för gemensam intressebevakning för ett 30-tal

medlemsföreningar och samverkan med regionen. I nuläget 20 procent av utgiftsramen för handikapporganisationer. Förändringen innebär i stort oförändrad bidragsnivå.

5. Inom kulturområdet görs en sammanläggning av utvecklingsbidrag och kulturpolitiskt motiverade uppdrag då denna uppdelning snarare har varit en uppdelning utifrån vem som fattar beslut än olika inriktning på bidragsgivningen.
6. Politiska ansvarsområden har tydliggjorts utifrån regionens politiska organisation.

Förslag till beslut

Regionsstyrelsen föreslår regionfullmäktige besluta

att anta föreliggande förslag till policy och riktlinjer för bidragsgivning inom områdena folkhälsa, utbildning och kultur.

REGIONLEDNINGSKONTORET

Agneta Jansmyr
regiondirektör

Stefan Schoultz
ekonomidirektör

Ekonomiavdelningen
Stefan Schoultz

Regionsstyrelsen

Policy och riktlinjer för bidragsgivning inom områdena folkhälsa, utbildning och kultur

Policy

Mål med bidragsgivning inom rubricerade områden är att stimulera en verksamhet utifrån regionens vision om Ett bra liv i en attraktiv region. Att erbjuda länsinvånaren sjukvård är en av regionens huvuduppgifter men att arbeta med förebyggande insatser är minst lika viktigt. Ett aktivt folkhälsoarbete är en central fråga och regionens vision "För ett bra liv i en attraktiv region" knyter ihop regionens ambitioner inom områden som folkhälsa, hälso- och sjukvård, tandvård samt regional utveckling (utbildning och kultur). Genom bidrag till ideella organisationer, föreningar och inom kulturområdet även till enskilda personer skapas förutsättningar för verksamheter som ger fler länsinvånare möjlighet att uppleva god hälsa.

Denna policy och riktlinjer avser bidrag inom följande utgiftsområden

- Folkhälsa
- Studiedistrikt
- Politiska ungdomsorganisationer
- Övriga ungdomsorganisationer
- Pensionärsorganisationer
- Kulturbidrag

Genom bidragsgivning ges ett stöd på regionnivå för att bidragsmottagare självständigt och med kontinuitet ska arbeta för att aktivera och stimulera medlemmar att delta i samhällsutvecklingen och därmed bidra till att

- stärka och utveckla demokratin

- ge människor möjlighet att påverka sin livssituation
- utjämna utbildningsklyftor och höja bildnings- och utbildningsnivån
- bredda intresset för och öka delaktigheten i kulturlivet

Vid bidragsgivning är det speciellt viktigt

- att beakta FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna vilket innebär en gemensam värdegrund om alla människors lika värde och jämställdhet.
- ett mångfaldsperspektiv med tillgänglighet och användbarhet även för personer med funktionshinder
- meningsfull fritid för barn och ungdomar
- god och jämlik hälsa bland befolkningen
- livslångt lärande och den demografiska utmaningen

Riktlinjer för bidragsgivning

De flesta föreningar är organiserade med lokalföreningar, regionala organisationer och riksorganisationer. Regionens stöd avser regionala organisationer medan lokala föreningar som regel får offentligt stöd från kommunerna och riksorganisationer från staten.

Bidragsformer

- *organisationsbidrag* – för att landstinget anser det viktigt att organisationen finns och bidrar till samhällsutvecklingen
- *verksamhetsbidrag* – bidrag lämnas för verksamhet som beskrivs i verksamhetsplaner som är möjliga att följa upp
- *projektbidrag* – tidsbegränsade bidrag för viss verksamhet som föreningen anser är viktig att genomföra.

Verksamhetsbidragets storlek bedöms utifrån resultatet av föregående års verksamhet (verksamhetsberättelsen) och den verksamhetsplan man har för det år man söker bidraget. Hänsyn tas till förenings ekonomi och förmåga att själv stå för sina kostnader.

Allmänna förutsättningar för bidrag

Organisationskrav

Organisationer som får bidrag från regionen ska vara demokratiskt uppbyggda och ha ideologiska, opinionsbildande, demokratiska och sociala funktioner. Med demokratiskt uppbyggda avses att medlemmarna ska ha ett reellt inflytande över

verksamheten. De organisationer som stöds av regionen ska ha verksamhet över större delen av länet, det vill säga regional verksamhet.

För att erhålla bidrag ställs i övrigt krav på att organisationen har

- fastställda stadgar
- styrelse och revisorer (föreningar som har en omsättning som uppgår till eller överstiger 10 basbelopp ska ha godkänd eller auktoriserad revisor)
- ordnad ekonomisk förvaltning och bokföring
- eget plus- eller bankgirokonto
- firmatecknare
- stadigvarande verksamhet

Bidrag från regionen förutsätter att mottagaren accepterar att regionen har rätt ta del av räkenskaper och andra uppgifter som krävs för kontroll av bidragsgrundande uppgifter och att bidrag används för avsett ändamål.

Ett bidrag som inte används på det sätt som överenskommit ska återbetalas.

Administrativa rutiner – beslutsordning

Bidragsansökan

Ansökan ska, om inte annat anges inom respektive bidragområde, lämnas före 1 september året före bidragsåret.

Krav på ansökan

- Ansökan ska vara ifylld på avsedd blankett
- Ansökan ska innehålla efterfrågade bilagor som finns angivna på ansökningsblanketten
- Ansökan ska vara inkommen i tid

Beslut om bidrag

Nämnden för Folkhälsa och sjukvård fattar beslut inom område

- Folkhälsa

Nämnden för Arbetsmarknad, näringsliv, attraktivitet fattar beslut inom områdena

- Studiedistrikt
- Politiska ungdomsorganisationer
- Övriga ungdomsorganisationer
- Pensionärsorganisationer
- Kulturbidrag

Nämnd kan genom delegationsbeslut överlåta till tjänsteman att fatta beslut inom avgränsade områden.

Utbetalning

Organisations- och verksamhetsbidrag utbetalas under februari månad om bidraget inte överstiger två prisbasbelopp där bidrag till hälften utbetalas i februari och hälften i juli månad.

Projektbidrag utbetalas i anslutning till beslut.

Uppföljning och kontroll

För verksamhetsbidrag och projektbidrag ska bidragsgivning följas av en återrapportering från bidragsmottagare och/eller verksamhetskontroll initierad av bidragsgivaren.

Verksamhetskontroll sker regelbundet genom stickprov. Granskningen kan ske genom protokollförda besök eller genom granskning av årliga verksamhetsberättelser. Uppföljning sammanställs årligen och anmäls till nämnden.

Specifika riktlinjer för respektive bidragsområde redovisas i det följande.

Bidrag inom folkhälsoområdet

Bidrag kan utgå till organisation som verkar inom ramen för de elva övergripande folkhälsomålen

<http://www.folkhalsomyndigheten.se/amnesomraden/livsvillkor-och-levnadsvanor/folkhalsans-utveckling-malomraden/>

Syfte med målområdena är att skapa samhälleliga förutsättningar för en god hälsa på lika villkor för hela befolkningen.

Bidragets syfte

Bidraget syftar till att stimulera föreningar att arbeta mot de gemensamma målen. *Hälsa* gäller individen och handlar inte bara om vilket hälsotillstånd man har fysiskt och psykiskt utan också om den upplevda hälsan. Att anse sig ha en god hälsa betyder inte alltid att man är fri från sjukdom eller funktionshinder, liksom att vara fri från medicinsk sjukdom inte alltid upplevs som god hälsa. Levnadsvillkor påverkar också hälsan. Livsvillkoren formas av det samhälle vi lever i, strukturerna och välfärdssystemet, och har nära samband med socialt nätverk och omgivning.

Folkhälsa handlar om hela befolkningens hälsotillstånd. Att arbeta med folkhälsa handlar i grunden om att skapa gynnsamma förutsättningar och miljöer (socialt, kulturellt, fysiskt, politiskt, ekonomiskt och emotionellt) för att förbättra

människors livsvillkor i syfte att uppnå god och jämlikt fördelad hälsa. Därtill ingår arbete för att ge kunskap om och underlätta hälsosamma levnadsvanor.

Bidragskonstruktion och fördelning

Bidragsgivningen kan ges genom organisations- och verksamhetsbidrag eller projektbidrag.

Verksamhetsbidrag

Verksamhetsbidragets storlek beror på verksamhetens omfattning som beskrivs i verksamhetsplanen och ska omfatta större delen av länet.

Bedömning för varje förening görs utifrån hur organisationen;

- samverkar med regionen och andra aktörer
- har förmågan att engagera ideella krafter i organisationens arbete och öka antalet medlemmar eller deltagare vid aktiviteter
- arbetar för organisationens utveckling i syfte att skapa likvärdiga förutsättningar för allas hälsa i länet
- arbetar ur ett mångfaldsperspektiv
- I vilken mån organisationen kompletterar regionens folkhälso- och sjukvårdsarbete
- i vilken utsträckning organisationen bedriver informationsinsatser eller kunskapsspridning

Projektbidrag

För att beviljas bidrag ska projektet innehålla något av nytänkande eller vara ett samarbete med olika aktörer från till exempel kommuner, föreningsliv eller studiedistrikt. Lokala och kommunala projekt kan vara aktuella för bidrag om de håller god kvalitet. Projekt förlagda till viss kommun måste alltid ske i nära samarbete med kommunala aktörer.

Särskilda villkor

Funktionshinderorganisationer

Bidrag kan utgå till organisation som är verksam i länet som länsorganisation. Riksorganisationen ska vara godkänd av Socialstyrelsen och få statsbidrag. I övrigt bör följande kriterier vara uppfyllda:

- vara partipolitiskt och religiöst obunden
- medlemmar har erfarenhet av eget funktionshinder eller företräder personer med funktionshinder
- medlemstäckning i minst fem kommuner i länet med geografisk spridning

HSO

Del av bidrag ges till Handikappföreningarnas Samarbetsorgan, HSO, för samordning och gemensam intressebevakning för organisationens medlemsföreningar. Bidraget ska täcka del av organisationens kostnader för

- administration
- lokalkostnader
- samverkan med regionen
- verksamhet och information i syfte att öka kunskap om olika funktionshinder

Bidraget ska årligen uppgå till cirka 20 prisbasbelopp.

Nykterhetsfrämjande- och folkhälsofrämjande verksamheter

Bidrag kan ansökas av organisationer som har en verksamhet som omfattar större delen av Jönköpings län. Organisationer som vänder sig till ungdomar och där ungdomar själva är delaktiga prioriteras inom nykterhetsfrämjande verksamhet

Idrottsrörelsen

Bidrag kan utgå till inom regionen verksamma distrikts- och specialförbund anslutna till Sveriges Riksidrottsförbund.

Bidrag till idrottsrörelsens studieförbund och utbildningsorganisation (SISU idrottsutbildarna) utbetalas ur denna ram.

Bidraget ska i enlighet med träffad överenskommelse mellan Smålandslänen (2012) användas för den regionala verksamheten i Jönköpings län.

Prioriterade områden, utöver de i överenskommelsen angivna är

- arbete för idrottsföreningarnas medverkan i FaR (fysisk aktivitet på recept)
- arbete för ökad delaktighet av personer med annan etnicitet
- tillgänglighet och användbarhet för människor med psykiska och/eller fysiska funktionshinder

Bidrag till studiedistrikt

Bidrag kan utgå till studiedistrikt som är verksamma inom länet och som främjar länsinvånarnas behov och intressen av bildning, gemenskap och kultur. Studiedistriktet ska vara anslutet till studieförbund som får statsbidrag via Folkbildningsrådet.

Bidrag till idrottsrörelsens studie-, bildnings- och utbildningsverksamhet (SISU) anvisas ur ramen för bidrag till Idrottsrörelsen.

Bidragets syfte

Studiedistriktet ska använda bidraget för den regionala verksamheten i Jönköpings län för stöd och samordning av

- administration
- utbildning av cirkelledare, funktionärer och förtroendevalda
- anordnande av kulturarrangemang.

Bidraget ska stödja studiedistriktets utveckling i syfte att skapa likvärdiga förutsättningar och arbeta inkluderande för alla i länet.

Särskilda villkor

Studiedistriktet ska bedriva verksamhet i minst fem av länets kommuner med geografisk spridning.

Bidragskonstruktion och fördelning

Den av regionfullmäktige anvisade ramen fördelas med

- 60 procent som organisationsbidrag
Bidraget beräknat för varje studiedistrikt som relativ andel av statsbidragstilldelning under de två närmaste åren för ansökningsåret.
- 35 procent som verksamhetsbidrag
Bidraget beräknas som relativ andel av studiedistriktets antal studietimmar året före ansökningsåret. Studietimmar för samarbetsprojekt inom folkhälsoområdet är inte bidragsgrundande.
- 5 procent som verksamhetsbidrag för kulturarrangemang.
Bidraget beräknas som relativ andel av studiedistriktets kulturarrangemang under de två närmast föregående verksamhetsåren.

Bidrag till politiska ungdomsorganisationer

Bidrag kan utgå till politiska ungdomsorganisationer som är verksamma i länet.

Bidragets syfte

Främja barns- och ungdomars demokratiska fostran genom engagemang och deltagande i samhällsutvecklingen. Organisationsbidraget är ett stöd för administration och verksamhetsbidrag är ett stöd till utbildning av ledare, funktionärer, förtroendevalda och partipolitisk informationsverksamhet bland ungdomar.

Bidragets konstruktion och storlek – särskilda villkor

Bidrag ges i form av organisationsbidrag och verksamhetsbidrag

- organisationsbidrag beräknas som summan av två delar
  - ett prisbasbelopp per organisation vars moderparti är företrätt i landstingsfullmäktige

- hälften av kvarvarande utgiftsram fördelas per organisation utifrån moderpartiets mandat i landstinget.

- resterande del av utgiftsramen utgör verksamhetsbidrag som kan ges till ungdomsorganisationer som kvalificerat sig för organisationsbidrag. Bidragets storlek bedöms utifrån redovisade verksamhetsplaner.

Bidrag till övriga ungdomsorganisationer

Bidrag kan utgå till verksam organisation i länet. Riksorganisationen ska vara godkänd av Socialstyrelsen och få statsbidrag.

- politiska ungdomsorganisationer får bidrag ur anslaget till politiska ungdomsorganisationer
- nykterhetsorganisationer och funktionshinderorganisationer får bidrag ur folkhälsoanslaget

Bidragets syfte

Stödja barn- och ungdomars engagemang i föreningslivet och därigenom medverka till en meningsfull fritid utifrån föreningens syfte och målsättning.

Organisationsbidrag är ett stöd för administration och verksamhetsbidrag är ett stöd för utbildning av ungdomsledare, funktionärer och förtroendevalda.

Särskilda villkor

Organisationen ska ha minst 300 betalande medlemmar i åldern 7-25 år folkbokförda inom länet samt lokalföreningar i minst fem av länets kommuner. Kyrkornas ungdomsorganisationer är undantaget krav på medlemsavgift

Bidragsberättigade medlemmar ska vara i åldrarna 7-25 år och ha ett reellt inflytande över verksamheten.

Bidragskonstruktion och fördelning

Bidrag lämnas i form av organisationsbidrag och verksamhetsbidrag. Av den av regionfullmäktige anvisade utgiftsramen fördelas

- 60 % som organisationsbidrag
- 40 % som verksamhetsbidrag

Organisationsbidraget består av:

- ett grundbidrag på ett prisbasbelopp per organisation
- ett medlemsbidrag, där det som återstår av utgiftsramen, fördelas i proportion till varje organisations medlemsantal.

Verksamhetsbidraget fördelas utifrån en bedömning av varje organisations verksamhetsplan för bidragsåret.

Bidrag till pensionärsorganisationer

Bidrag kan utgå till pensionärsorganisationer som är verksamma i länet. Huvudorganisationen ska främja pensionärens intressen och vara öppen för medlemskap för alla pensionärer.

Bidragets syfte

Organisationen ska använda bidraget för den regionala verksamheten i länet. Bidraget är avsett för administration men även för information och utbildning av organisatörer och förtroendevalda.

Särskilda villkor

Organisationen ska ha minst 1000 betalande pensionärsmedlemmar bosatta inom länet och lokalföreningar i minst fem av länets kommuner.

Om organisationen har medlemmar som inte är förtids- eller ålderspensionärer, ska de bidragsberättigade medlemmarna vara i majoritet och ha ett reellt inflytande över verksamheten.

Bidragskonstruktion och fördelning

Ramanslaget fördelas som organisationsbidrag på följande sätt

- 85 % baseras på antalet medlemmar
- 15 % baseras på antalet lokalavdelningar

Anslagstilldelningen fastställs i form av relativa andelar av ramanslaget.

Kulturbidrag

Bidrag utgå till inom länet verksamma organisationer, sammanslutningar och enskilda som bedriver verksamhet inom kulturområdet och där bidrag inte kan inordnas i bidragsgivning inom andra områden.

Bidragets syfte

Ändamål med bidragsgivning är utifrån den regionala kulturplanens mål och inriktningar ge stöd till organisationer, sammanslutningar och enskilda. Bidrag kan ge i form av

- verksamhetsbidrag för stadigvarande verksamhet
- arrangörsbidrag
- utvecklingsbidrag

Verksamhetsbidrag

Bidrag kan utgå till organisationer verksamma i länet som bedriver stadigarande verksamhet inom kulturområdet.

Verksamhetsbidragets storlek beror på verksamhetens omfattning som beskrivs i verksamhetsplanen och hur den väl stödjer kulturplanens mål och inriktning. Verksamheten ska tillgode behov som omfattar större delen av länet.

Arrangörsbidrag

Bidraget riktar sig till lokala arrangörer i länet med syftet att ge ekonomiskt stöd för att uppnå:

- ökat utbud av lokala kulturarrangemang med professionella utövare
- förbättrad spridning av bred och mångsidig kultur i länet
- förbättrat utbud av kultur för barn och unga vuxna på deras fritid
- stödja en positiv utveckling av lokala arrangörer

Arrangörsbidrag riktar sig till den ideella sektorn inom civilsamhället och kan inte sökas av kommersiella arrangörer.

Kriterier och bidragskonstruktion

Kulturarrangemangen ska vara öppna för allmänheten och ska helt eller delvis utföras av professionella utövare, det vill säga av personer som får sin huvudsakliga inkomst från konstnärlig verksamhet.

- Stödet kan ges i form av en arrangörsgaranti för 50 procent av gagekostnaden för en grupp eller enskild person.
- För att arrangörsgarantin ska ges ska gagekostnaden överstiga 15 000 kronor. Om gagekostnad överstiger 30 000 kronor utgår inget bidrag på överstigande del.
Kostnader för resor, traktamente, lokal, marknadsföring, förmedling eller andra kringkostnader för arrangemanget är inte bidragsgrundande.
- Garantin får inte utgöra del i överskott/vinst, vilket betyder att arrangörsgarantin reduceras med intäkter som överstiger 50 procent av gagekostnaden. Kommunala bidrag och bidrag från främjandeorganisationer räknas inte som intäkt, utan kan utgöra en del av finansieringen.
- Verksamhet som till största delen är finansierad av regionen kan inte erhålla bidrag.

Med verksamhet som till största delen är finansierad av regionen avses regionens egna kulturverksamhet, Stiftelsen Jönköpings läns museum, länet folkhögskolor samt bildningsförbunden. Dessa verksamheter kan ändå samverka och samarbeta med organisationer som får stöd genom arrangörsbidrag. Organisationer eller föreningar som får utvecklingsbidrag eller kan inte ta del av arrangörsbidrag.

Ansökan och redovisning

Ansökan kan göras löpande under året. Efter slutfört arrangemang ska ekonomisk redovisning lämnas som styrks med revisionsintyg.

Utvecklingsbidrag

Bidraget syftar till att bredda och förnya kulturlivet och öka tillgängligheten till kulturyttringar i hela länet. Bidrag kan sökas av enskilda personer eller grupper som vill utveckla kulturverksamheten.

Kriterier och bidragskonstruktion

Bidrag kan utgå för utvecklingsprojekt omfattande upp till 3 år. Inriktningen för utvecklingsbidraget kan variera över åren. Bidraget kan ingå som del i finansieringen av projekt som även får bidrag från Staten, EU-medel eller liknande.

Regionens kultur- och arbetsstipendier är en del av bidragsgivningen.

Ansökan

Ansökan görs vid två tillfällen per år (före 15 mars respektive 15 oktober) och före tidpunkt för genomförande av arrangemang.

Nämnden kan fatta beslut om bidrag utan ansökan om det föreligger särskilda kulturpolitiska motiv.